

bomber«, jf. JPKØBENHAVN, den 10. december 1997.

Ganske få typer fyrværkeri med meget lille knald-effekt er undtaget det danske forbud mod knaldfyrværkeri. Det drejer sig om knaldhætter (amorces), knaldbånd (amorcesbånd), knaldperler og knaldpropper. Disse fire typer er lovlige under forudsætning af, at de overholder myndighedernes bestemmelser for konstruktion, udformning og grænser for tilladte mængder knaldsats samt godkendte kemiske stoffer. Knaldeffekten er imidlertid af så lille en styrke, at lyden nærmest må anses for at være en »pop-lyd« frem for et »knald-lyd«. Alt andet egentligt fyrværkeri med knaldeffekt er ulovligt her i landet, medmindre der er givet særlig dispensation, f.eks. når fyrværkeri ønskes anvendt i forlystelsesetablissementer, som vi kender det fra Tivoli.

Forslagsstillerne mener, at det er vigtigt, at man så vidt muligt forebygger både med en mere lempelig lovgivning og med vejledning og rådgivning. Det forholdsvis mindre antal øjenskader må nok tilskrives de intense kampagner fra Landsforeningen Værn Om Synet om vigtigheden af at bruge beskyttelsesbriller. Borgerne er blevet godt vejledt, og det har været nemt at erhverve beskyttelsesbriller, endda i forskellige modeller. Beskyttelsesbrillerne er blevet solgt sammen med fyrværkeriet.

Ud fra de registreringer, som er foretaget af Sundhedsstyrelsens EHLASS-projekt over fyrværkeriulykker i Danmark 1989-1996, og som repræsenterer ca. 14 pct. af befolkningen, er det beregnet, »at der i Danmark, i de 7 perioder, er sket ca. 4.200 ulykker i forbindelse med brug af fyrværkeri.« I EHLASS' rapport udgør de registrerede skader på hænder inklusiv fingre 44,7 pct. og øjenskader 21,9 pct.

En ophævelse af forbudet mod knaldfyrværkeri bør følges op af lignende kampagner som de nævnte for at forebygge og reducere høreskader. Borgerne bør vejledes om vigtigheden af at benytte høreskyttelse, og ørepropper skal forhandles sammen med fyrværkerivarer.

Der findes ifølge UlykkesAnalyseGruppen ingen større undersøgelser, der viser frekvensen af høreskader. Først for nylig er skaderne blevet registreret. I Vejle Amt begyndte man registreringen i 1994, og registreringen i de følgende tre år viser, at antallet af ulykker med høreskader er uændret i perioden. En statistik gengivet den 12. december 1997 i Fyens Stiftstidende viser, at antallet af høreskader i 1996-97 i Vejle, Nordjyllands og Fyens Amter var henholdsvis 20, 13 og 15, i alt 48. 26 af skaderne skyldtes kanonslag.

Uanset antallet af høreskader kan en ophævelse af forbudet mod knaldfyrværkeri foranledige bekym-

ring for en eventuel stigning i antallet af skader til hørelsen. Det er imidlertid forslagsstillerens holdning, at det her drejer sig om skader, man har mulighed for at forebygge og reducere via kampagner og salg af høreskyttelse. De meget alvorlige håndskader, der amputerer fingre og hænder, har man derimod mulighed for at forebygge ved lovliggørelse af kvalitets-sikret knaldfyrværkeri.

Også politiet er de seneste år begyndt at anbefale lovliggørelse af knaldfyrværkeri med en vis knaldefekt, idet man ser fordele ved at ophæve forbudet. Argumentationen er, at forbud øger fyrværkerifare. Hovedkræfterne bag kampagnen mod fyrværkeriskader foreslår, at en ekspertgruppe skal se på muligheden for at blødgøre lovgivningen. »For at imødegå ulovlig import af fyrværkeri og forhindre folk i at stå hjemme i kælderen og fingerere med hjemmelavede kanonslag bør myndighederne overveje at lempe lovgivningen, så mildere typer af knaldfyrværkeri bliver tilladt«, jf. Berlingske Tidende 2. januar 1997.

Der var meget alvorlige skader i december 1995 og igen i 1997 med ulovligt importerede kanonslag fra Tyskland, hvor unge mennesker fik sprængt deres fingre af med relativt uskyldigt udseende strygere. Sådanne strygere er billige kanonslag, oftest produceret i Østen, og de består af en tændsats, mellemsats og sprængsats i et kraftigt paprør. På grund af dårlig og varierende kvalitet kan det ske, at sprængsatsen ligger direkte ud til tændsatsen uden den forsinkende mellemsats og derved bevirker, at strygeren sprænger direkte i antændelsesøjeblikket.

Det danske forbud mod knaldfyrværkeri har den modsatte virkning af, hvad der oprindeligt var tilsigtet, idet forbudet indirekte er årsag til et stigende antal ulykker, fordi det resulterer i indsmugling og hjemmeproduktion af farligt fyrværkeri.

Beslutningsforslaget går derfor ud på at lovliggøre knaldfyrværkeri med mild knaldeffekt af en vis kvalitet. Ophævelse af forbudet mod knaldfyrværkeri med mild knaldeffekt skal betyde, at der fastlægges regler for konstruktion og udformning af dette fyrværkeri, og at der kan udøves kontrol med hensyn til knaldfyrværkeriets kvalitet. Endvidere kan forbrugere rådgives om anvendelse og køb.

I processen med lovliggørelse af fyrværkeri skal man undgå at opbygge tunge bureaukratiske godkendelses- og kontrolsystemer. Lovliggørelsen bør være brugerfinansieret, som man i dag kender fra andre brancher. Ressortministeriet udarbejder kriterier/rammer. Importøren finansierer gennem gebyrer. Ansvar skal ligge hos forhandler/importør og køber, der skal overholde kriterierne/rammerne understøttet af ministeriet.

Det årlige antal fyrværkeriulykker har store om-